

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

DECIZIE

cu privire la admiterea recursului declarat de către Inspectoratul Național de Securitate Publică,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Eugeniu Hihlat împotriva Inspectoratului General al Poliției, Inspectoratului Național de Securitate Publică, Direcției de Patrulare Nord al INSP al IGP, Dorian Petcu și Alexei Pădure cu privire la repararea prejudiciului moral,

împotriva încheierii din 24 iunie 2024 a Curții de Apel Bălți

*(Dosarul nr.2r-289/24
NR. PIGD 2-23146239-01-2r-19072024)*

Restituirea neîntemeiată a cererii de apel, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, în condițiile în care nu a fost verificat temeiul de drept pentru achitarea taxei de timbru la depunerea apelului

Prima instanță: Judecătoria Bălți, sediul Central – jud.S. Dubceac
Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți – jud. E. Grumeza, N. Chircu, D. Coroleschi

20 noiembrie 2024
Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților recursul declarat de către Inspectoratul Național de Securitate Publică,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Ion Malanciuc,

Oxana Parfeni, *judcători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 13 octombrie 2023, Eugeniu Hihlat a depus cerere de chemare în judecată împotriva Inspectoratului General al Poliției, Inspectoratului Național de Securitate Publică, Direcției de Patrulare Nord al INSP al IGP, Dorian Petcu și Alexei Pădure cu privire la repararea prejudiciului moral (f. d. 2-3-verso).

2. Prin hotărârea din 30 ianuarie 2024 a Judecătoriei Bălți, sediul Central, a fost admisă parțial acțiunea. S-a încasat de la Inspectoratul General al Poliției în beneficiul lui Eugeniu Hihlat prejudiciul moral în mărime de 5 000 de lei (f. d. 99, 112-116).

3. La 19 februarie 2024, prin intermediul poștei electronice, Inspectoratul Național de Securitate Publică a declarat apel nemotivat, iar la 24 aprilie 2024, prin intermediul poștei electronice, a declarat apel motivat împotriva hotărârii din 30 ianuarie 2024 a Judecătoriei Bălți, sediul Central, solicitând admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi decizii de respingere a cererii de chemare în judecată (f. d. 108-109-verso, 127-131-verso).

4. Prin încheierea din 05 iunie 2024 a Curții de Apel Bălți, nu s-a dat curs apelului declarat de Inspectoratul Național de Securitate Publică, fiindu-i comunicat apelantului/reprezentantului despre necesitatea prezentării și înregistrării la Direcția Evidență și Documentare Procesuală (cancelaria) a Curții de Apel Bălți: bonului taxei de timbru în sumă de 200 de lei, stabilindu-i un termen de până la 13 iunie 2024, ora 17:00. A fost atenționat apelantul/reprezentantul că, în cazul în care va expedia dovada achitării taxei de timbru către instanța de apel prin alte mijloace, decât depunerea personală în instanță, urmează să se asigure că acesta vor parveni instanței de apel în termenul stabilit, până la 13 iunie 2024, ora 17:00. A fost explicat

apelantului/reprezentantului că, în caz dacă nu va lichida neajunsul menționat, cererea de apel se va considera nedepusă și va fi restituită (f. d. 146-148).

5. La 05 iunie 2024, prin intermediul poștei electronice, Inspectoratul Național de Securitate Publică a depus cerere de apel suplimentară, menționând că potrivit pct. 1.8 din Legea taxei de stat nr. 213/2023, Inspectoratul Național de Securitate Publică este o subdiviziune a Inspectoratului General al Poliției și respectiv, este scutit de plata taxei de timbru, considerând netemeinicia poziției instanței de apel privind necesitatea achitării taxei de timbru în mărime de 200 de lei la înaintarea apelului (f. d. 153-163).

6. Prin încheierea din 24 iunie 2024 a Curții de Apel Bălți, a fost restituit apelul declarat de Inspectoratul Național de Securitate Publică împotriva hotărârii din 30 ianuarie 2024 a Judecătorei Bălți, sediul Central, în temeiul prevederilor art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă (f. d. 184-186).

7. La 27 iunie 2024, prin intermediul poștei electronice, Inspectoratul Național de Securitate Publică a declarat recurs împotriva încheierii din 24 iunie 2024 a Curții de Apel Bălți, solicitând admiterea recursului și casarea integrală a încheierii instanței de apel cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie respinsă acțiunea, ca fiind neîntemeiată (f. d. 188-194-verso).

8. În motivarea recursului, a indicat că instanța de apel eronat a dispus restituirea cererii de apel depuse de Inspectoratul Național de Securitate Publică, or, potrivit pct. 1.8 al anexei nr.2 din Legea taxei de stat nr.213/2023 Inspectoratul Național de Securitate Publică este o subdiviziune a Inspectoratului General al Poliției și respectiv este scutit de plata taxei de timbru.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

9. Art. 425 din Codul de procedură civilă:

„Termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.”

10. Art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă:

„(3) Recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.”

11. Art. 427 lit. b) din Codul de procedură civilă:

„Instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept:

b) să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.”

12. Art. 364 alin. (1) din Codul de procedură civilă:

„(1) Cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu plata taxei de stat și/sau a taxei de timbru în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii.”

13. Art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă:

„(1) Dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat și/sau a taxei de timbru, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

14. Art. 369 alin. (1) lit. a), alin. (2) din Codul de procedură civilă:

„(1) Instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă:

a) apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1).

(2) Încheierea judecătorească de restituire a cererii de apel poate fi atacată cu recurs.

15. Art. 2 alin (1), (3) din Legea cu privire la taxa de stat nr.213 din 31 iulie 2023:

(1) Taxa de timbru este o sumă de bani care se percepe, o singură dată, de la persoanele fizice și juridice pentru intentarea unui proces judiciar civil, de contencios administrativ, precum și pentru fiecare contestație împotriva deciziei agentului constatatator asupra cauzei contravenționale atât în primă instanță, cât și în căile de atac.

(3) Prin derogare de la alin.(1), nu se percepe taxă de timbru de la autoritățile și instituțiile publice în acțiunile care au ca obiect încasarea unor sume de bani la bugetul de stat.

16. Art. 12 alin (1) din Legea cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului nr.320 din 27 decembrie 2012:

(1) Inspectoratul General al Poliției este unitatea centrală de administrare și control a Poliției, cu statut de persoană juridică și cu competență pe tot teritoriul Republicii Moldova.

17. Art. 15 alin (1) din Legea cu privire la activitate Poliției și statutul polițistului nr.320 din 27 decembrie 2012:

(1) Poliția se organizează în subdiviziuni teritoriale – unități ale Poliției cu personalitate juridică, de competență teritorială corespunzător împărțirii administrativ-teritoriale a țării, subordonate Inspectoratului General al Poliției, care sînt amplasate și își desfășoară activitatea în teritoriul unității administrativ-teritoriale în baza regulamentelor de organizare și funcționare aprobate de șeful Inspectoratului General al Poliției.

18. Pct. 5, 15, 17, 19 din Regulamentul privind organizarea și funcționarea Inspectoratului General al Poliției, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.547 din 12 noiembrie 2019:

(5) Finanțarea și asigurarea tehnico-materială a activității Inspectoratului se efectuează din contul și în limitele alocațiilor aprobate anual în bugetul de stat și din alte surse neinterzise de lege.

(15) Inspectoratul are în subordinea sa: 1) subdiviziuni specializate; 2) subdiviziuni teritoriale.

(17) Subdiviziunile specializate reprezintă entități ale Poliției de competență teritorială generală, cu sau fără personalitate juridică, aflate în subordinea Inspectoratului.

(19) Poliția se organizează în subdiviziuni teritoriale – entități ale Poliției, de competență teritorială – corespunzător împărțirii administrativ-teritoriale, cu sau fără personalitate juridică, aflate în subordinea Inspectoratului, care sînt amplasate și își desfășoară activitatea pe teritoriul unității administrativ-teritoriale.

19. Pct. 4 din Regulamentului privind organizarea și funcționarea Inspectoratului Național de Securitate Publică din Subordinea Inspectoratului General al Poliției, aprobat prin Ordinul Ministerului Afacerilor Interne nr. 351 din 05 august 2020

(4) INSP reprezintă o subdiviziune specializată a Inspectoratului General al Poliției a Ministerului Afacerilor Interne, cu statut de persoană juridică de drept public, cu competență pe întreg teritoriul Republicii Moldova, are sediul în municipiul Chișinău, dispune de ștampilă cu imaginea Stemei de Stat și denumirea în limba de stat, precum și în cont trezorerial și alte atribute specifice.

20. Pct.6 din Regulamentului privind organizarea și funcționarea Inspectoratului Național de Securitate Publică din Subordinea Inspectoratului General al Poliției, aprobat prin Ordinul Ministerului Afacerilor Interne nr. 351 din 05 august 2020

(6) Finanțarea și asigurarea tehnico-materială a activității INSP se efectuează din contul și în limitele alocațiilor aprobate anual în bugetul de stat și din alte surse neinterzise de lege.

MOTIVAREA INSTANȚEI

21. Cu referire la termenul de declarare a recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că recurentul s-a conformat prevederilor art. 425 din Codul de procedură civilă, indicat la pct. 9 și a depus în termen recursul, or, copia încheierii din 24 iunie 2024 a Curții de Apel Bălți a fost notificată recurentul Inspectoratul Național de Securitate Publică, în mod electronic, la 26 iunie 2024 (f. d. 187), iar cererea de recurs a fost depusă la 27 iunie 2024 (f. d. 188).

22. Studiind materialele dosarului în raport cu temeiurile recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis, cu casarea încheierii din 24 iunie 2024 a Curții de Apel Bălți și restituirea cauzei spre rejudecare, din considerentele ce succed.

23. Recapitulând esența litigiului, Completul de judecată reține că prin hotărârea din 30 ianuarie 2024 a Judecătoriei Bălți, sediul Central, a fost admisă parțial acțiunea. S-a încasat de la Inspectoratul General al Poliției în beneficiul lui Eugeniu Hihlat prejudiciul moral în mărime de 5 000 de lei (f. d. 99, 112-116).

24. La 19 februarie 2024, prin intermediul poștei electronice, Inspectoratul Național de Securitate Publică a declarat apel nemotivat, iar la 24 aprilie 2024, prin intermediul poștei electronice, a declarat apel motivat împotriva hotărârii din 30 ianuarie 2024 a Judecătoriei Bălți, sediul Central, solicitând admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi decizii de respingere a cererii de chemare în judecată (f. d. 108-109-verso, 127-131-verso).

25. Prin încheierea din 05 iunie 2024 a Curții de Apel Bălți, nu s-a dat curs apelului declarat de Inspectoratul Național de Securitate Publică, fiindu-i comunicat apelantului/reprezentantului despre necesitatea prezentării și înregistrării la Direcția Evidență și Documentare Procesuală (cancelaria) a Curții de Apel Bălți: bonului taxei de timbru în sumă de 200 de lei, stabilindu-i un termen de până la 13 iunie 2024, ora 17:00. A fost atenționat apelantul/reprezentantul că, în cazul în care va expedia dovada achitării taxei de timbru către instanța de apel prin alte mijloace, decât depunerea personală în instanță, urmează să se asigure că acesta vor parveni instanței de apel în termenul stabilit, până la 13 iunie 2024, ora 17:00. A fost explicat apelantului/reprezentantului că, în caz dacă nu va lichida neajunsul

menționat, cererea de apel se va considera nedepusă și va fi restituită (f. d. 146-148).

26. Totodată, la 05 iunie 2024, prin intermediul poștei electronice, Inspectoratul Național de Securitate Publică a depus cerere de apel suplimentară, menționând că potrivit pct. 1.8 din Legea taxei de stat nr. 213/2023, Inspectoratul Național de Securitate Publică este o subdiviziune a Inspectoratului General al Poliției și respectiv, este scutit de plata taxei de timbru, considerând netemeinicia poziției instanței de apel privind necesitatea achitării taxei de timbru în mărime de 200 de lei la înaintarea apelului (f. d. 153-163).

27. Ulterior, prin încheierea din 24 iunie 2024 a Curții de Apel Bălți, a fost restituit apelul declarat de Inspectoratul Național de Securitate Publică împotriva hotărârii din 30 ianuarie 2024 a Judecătorei Bălți, sediul Central, în temeiul prevederilor art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă (f. d. 184-186).

28. În argumentarea soluției emise, instanța de apel a reținut că apelantul în termenul stabilit de instanță, nu a înlăturat neajunsul din cererea de apel, și anume nu a prezentat bonul de plată a taxei de timbru, circumstanță ce impune restituirea apelului, în ordinea art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă.

29. Verificând legalitatea și temeinicia încheierii menționate în raport cu criticele formulate în recurs și actele cauzei, coroborate cu normele de drept material și procedural aplicabile raportului juridic litigios, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că soluția oferită de instanța de apel este una prematură.

30. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție nu poate reține constatările instanței de apel, expuse în încheierea din 05 iunie 2024, precum că obiectul juridic litigios al prezentei cauze constituie repararea prejudiciului moral, litigiu care nu este prevăzut în pct.1.8 al Anexei 2 din Legea taxei de stat nr. 213/2023 și din acest considerent apelantul Inspectoratul Național de Securitate Publică nu este scutit de plata taxei de timbru.

31. Or, din prevederile Legii cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului nr.320 din 27 decembrie 2012 și a Regulamentului privind organizarea și funcționarea Inspectoratului Național de Securitate Publică rezultă că Inspectoratul Național de Securitate Publică este o subdiviziune

deconcentrată, specializată a Inspectoratului General al Poliției a Ministerului Afacerilor Interne, cu statut de persoană juridică de drept public și finanțare din bugetul de stat.

32. Respectiv, în condițiile speței, Inspectoratul Național de Securitate Publică este scutită prin efectul legii de la plata taxei stat și a taxei de timbru.

33. La acest aspect instanța de recurs notează că logica scutirii instituțiilor deconcentrate ale Ministerului Afacerilor Interne de la plata taxelor de stat sau a taxelor de timbru rezultă din prevederile legale precitate. Or, în cazul dat, plata taxelor de stat sau a taxelor de timbru de către o instituție publică ar însemna o reciclare a fondurilor din bugetul public, ceea ce ar fi inefficient și inutil. Practic, statul ar transfera bani dintr-un cont public în altul. Cu atât mai mult că, activitatea Inspectoratului Național de Securitate Publică nu este una comercială sau generatoare de profit, ci are un caracter exclusiv de interes public și, din acest considerent, scutirea de taxe facilitează desfășurarea activităților operaționale fără a încărca suplimentar bugetul instituției.

34. În aceste circumstanțe, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că instanța de apel neîntemeiat a obligat Inspectoratul Național de Securitate Publică să achite taxa de timbru la depunerea cererii de apel, or, prin prisma art. 2 alin. (3) coroborat cu pct.1.8 al anexei nr.2 la Legea taxei de stat nr.213 din 31 iulie 2023, acesta este scutit de drept de la plata taxei de timbru.

35. Drept urmare, întru acordarea posibilității părților de a-și valorifica pe deplin drepturile procesuale și întru asigurarea unui proces echitabil, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de către Inspectoratul Național de Securitate Publică, a casa încheierea din 24 iunie 2024 a instanței de apel și de a restitui cauza în instanța de apel, în același complet de judecată, la etapa primirii cererii de apel.

36. Or, dreptul la o cale de atac este consfințit și în Convenția Europeană a Drepturilor Omului, care, în jurisprudența sa constantă, a reiterat că articolul 6 §1 din Convenție nu garantează dreptul la apel asupra unei hotărâri de primă instanță. Cu toate acestea, atunci când dreptul intern prevede un drept la apel, procedura respectivă va fi examinată ca o

extensiune a procesului de judecată și, prin urmare, va constitui un drept garantat de articolul 6 din Convenție.

37. Ținând cont de cele expuse *supra* și în temeiul art. 427 lit. b), art. 428 din Codul de procedură civilă,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Admite cererea de recurs depusă de către Inspectoratul Național de Securitate Publică.

Casează integral încheierea din 24 iunie 2024 a Curții de Apel Bălți, în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Eugeniu Hihlat împotriva Inspectoratului General al Poliției, Inspectoratului Național de Securitate Publică, Direcției de Patrulare Nord al INSP al IGP, Dorian Petcu și Alexei Pădure cu privire la repararea prejudiciului moral, cu restituirea cauzei la Curtea de Apel Bălți, în același complet de judecată, la etapa primirii cererii de apel.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Ion Malanciuc

Oxana Parfeni